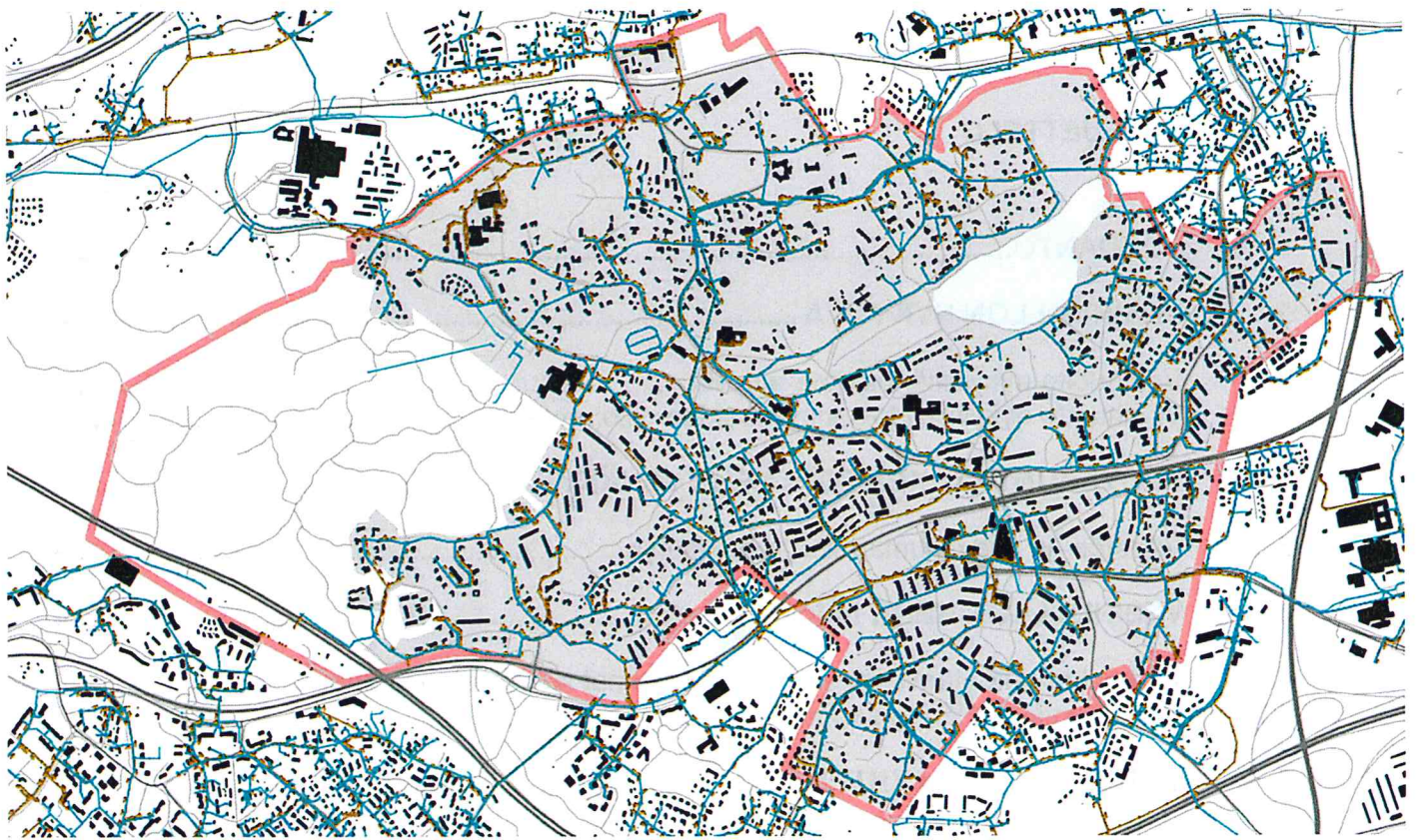

Vesihuollon kehittämissuunnitelma 2013-2022

LUONNOS 17.12.2012

KV hyväksynyt __. __. 2013
SF godkänt __. __. 2013

**Kauniaisten kaupunki
Grankulla stad**

SISÄLLYSLEUETTELO

1	JOHDANTO.....	2
2	VESIHUOLLON NYKYTILA	3
2.1	Vesihuolto nykyisillä toiminta-alueilla	3
2.2	Vesihuolto nykyisten toiminta-alueiden ulkopuolella	3
3	YHDYSKUNTARAKENTEEN KEHITYSNÄKYMÄT	4
3.1	Väestön- ja yhdyskuntarakenteen kehitys	4
4	VESIHUOLLON KEHITTÄMINEN	4
4.1	Verkoston rakentamis- ja saneerausohjelmat sekä laajentuminen	4
4.2	Kytkeytyminen HSY:n suunnittelujärjestelmään	4
5	YLIKUNNALLINEN YHTEISTYÖ.....	5
5.1	Seudullinen vesihuollon kehittäminen	5
5.2	Kuntatekniikan yhteistyöprojekti	5
6	TOIMENPIDEOHJELMA JA AIKATAULU	6
7	VESIHUOLLON KEHITTÄMISEN VAIKUTUKSET	6
8	TIEDOTTAMINEN JA SUUNNITELMAN PÄIVITTÄMINEN.....	7
8.1	Tiedottaminen	7
8.2	Suunnitelman päivitys.....	7

Liitteet:

1. Vesihuollon toiminta-alue
2. Vesihuollon kehittämissuunnitelma 2013-2022

1

JOHDANTO

Kauniaisten vesihuollon kehittämissuunnitelma laadittiin vuoden 2012 aikana samanaikaisesti pääkaupunkiseudun alueellisen, sekä Espoon, Helsingin ja Vantaan kaupunkikohtaisten vesihuollon kehittämissuunnitelmien kanssa. Tavoitteena oli laatia koko pääkaupunkiseudun kattavat saman sisältöiset ja laajuiset suunnitelmat, jotka mahdollisimman hyvin palvelisivat kuntien ja seudun yhdyskuntarakenteen ja vesihuollon kehittymistä seuraavan vuosikymmenen aikana.

Tässä suunnitelmassa on keskitytty yhdyskuntarakenteen kehittymisen aiheuttamien muutostarpeiden sekä nykyisten verkostojen ulkopuolella olevien vesihuollon tarpeessa olevien alueiden tunnistamiseen. Tarkoitus on luoda mahdollisimman hyvä pohja maankäytön ja vesihuollon jatkosuunnittelulle, jotta vesihuollon tarpeessa olevat alueet saadaan toiminta-alueiden piiriin ja vesihuoltolaitoksilla olisi edellytykset tehdä pitkän tähtäimen suunnittelua laadukkaiden ja toimintavarmojen vesihuoltopalveluiden tuottamiseksi toiminta-alueillaan.

Kauniaisten kaupunginvaltuusto on määrittänyt sanallisesti vesihuoltolaitokselle toiminta-alueen 19.6.2007. Tämän työn yhteydessä tehtiin karttaesitys Kauniaisten vesihuollon toiminta-alueesta. Esitys on ollut pohjana muulle työlle.

Kehittämissuunnitelmassa ei ole käsitelty hulevesien hallintaa tai vesihuollon teknisiä ratkaisuja, kapasiteettien riittävyyttä mitoituksia tms. Ne tarkastellaan tarkemmin kaupungin tai vesihuoltolaitosten omissa yksityiskohtaisemmissa suunnitelmissa. Oleellista on tämän kehittämissuunnitelman kytkeytyminen mahdollisimman hyvin muihin kaupungin ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n suunnittelujärjestelmiin, suunnitelmien vuorovaikutteisuus ja niiden säännöllinen päivitys.

Kehittämissuunnitelma ei ole sitova oikeusvaikutteiden asiakirja vaan tavoitteellinen suunnitelma, jossa esitetään kaupungin vesihuollon kehittämisen suuntaviivat ja periaatteet. Vesihuoltolain valvontaviranomaisina toimivat alueellinen ympäristökeskus sekä kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomainen.

Kauniaisten kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelman laadinnasta on vastannut työryhmä, jossa ovat olleet mukana kaupungin lisäksi Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän ja konsultin edustajat.

Suunnittelutyötä ohjaavaan työryhmään kuuluivat seuraavat henkilöt:

- Marianna Harju, PJ, yhdyskuntatoimen johtaja
- Mauri Liimatainen, maankäyttöpäällikkö
- Sune Järvinen, kuntatekniikkapäällikkö
- Anna-Lena Granlund-Blomfelt, ympäristöpäällikkö
- Toni Haapakoski, erityisasiantuntija, HSY
- Jukka Saarijärvi, kaupunkilähtöisen suunnittelun päällikkö, HSY

Työn toteutuksesta on vastannut Pöyry Finland Oy:ssä seuraavat henkilöt:

- Jussi Ristimäki, projektipäällikkö
- Arto Ruotsalainen, maankäytön suunnittelu
- Terhi Renko, vesihuoltosuunnittelu
- Juha Riihiranta, paikkatietoasiantuntija

2 VESIHUOLLON NYKYTILA

2.1 Vesihuolto nykyisillä toiminta-alueilla

Toiminta-alueiden tulee kattaa alueet ”joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai viemäriin on tarpeen asutuksen taikka vesihuollon kannalta asutukseen rinnastuvan elinkeino- ja vapaa-ajantoiminnan määrän tai laadun vuoksi” (Vesihuoltolaki 9.2.2001/119). Toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, joilla vesihuollon tarve ylittyy suurehkon asukasjoukon tarpeen, terveydellisten syiden tai ympäristöllisten syiden takia. Toiminta-alueella olevilla kiinteistöillä on liittymisvelvollisuus vesihuoltolaitoksen verkostoihin.

Tämän kehittämissuunnitelman laatimisen yhteydessä on tehty esitys toiminta-alueen päivittämiseksi. Esitetty raja on ollut pohjana muulle työlle. Toiminta-alue-esitys kattaa noin 80 % Kauniaisten maapinta-alasta ja se kattaa nykyisen verkoston piirissä olevat kiinteistöt.

Kauniaisten alueella vesihuollosta vastaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY. Kauniaisten vesi tuotetaan Helsingissä sijaitsevalla Pitkälän vedenpuhdistuslaitoksella. Raakavesi otetaan Päijänteestä, josta se johdetaan laitokselle noin 120 kilometriä pitkän Päijänne-tunnelin kautta. HSY:n toimittaman talousveden laatu on ollut hyvä.

Kauniaisten vedenjakeluverkosto on yhteydessä Espoon verkostoon. Vesi johdetaan kuntaan Espoon vedenjakeluverkoston kautta. Kauniaisten verkosto jakautuu kahden eri painepiirin alueelle. Kauniaisten verkoston kapasiteetti on riittävä nykyisiin tarpeisiin¹.

Kauniaisten alueella syntyvät jätevedet johdetaan Espoon viemäriverkoston kautta puhdistettavaksi Suomenojan jätevedenpuhdistamolle. Tällä hetkellä Kauniaisissa syntyvää kokonaisjätevesimäärää ei pystytä mittaamaan, vaan raportoitavat luvut ovat laskennallisia arvioita.

Keskeiset HSY:n toiminnan laajuutta Kauniaisissa kuvaavat luvut vuodelta 2011 on esitetty taulukossa 2.1.

	asukasmäärä [asukasta]	liittymisaste [%]	verkostoon pumpattu / puhdistamolle johdettu vesimäärä keskimäärin [m3/vrk]	ominaiskulutus / jätevesimäärä per asukas [l/as/vrk]	laskutettu vesimäärä [m3/vrk]
Vedenjakelu	8807	100 %	1 932	219	1 397
Jätevesiviemärointi	8807	100 %	1 447	164	1 329

Taulukko 2.1. HSY:n toiminnan avainluvut Kauniaisissa vuonna 2011. Jätevedenpuhdistamolle johdettu vesimäärätieto on HSY:n esittämä arvio, eikä se perustu mitattuun vesimäärään (arvio).

2.2 Vesihuolto nykyisten toiminta-alueiden ulkopuolella

Kauniaisissa on vain muutamia yksittäisiä kiinteistöjä, jotka eivät ole vielä liittyneet vesihuoltoverkostoihin.

Kauniaisten alueella ei ole vesiosuuskuntia tai -yhtymiä.

¹ Vesihuollon kehittämisstrategia 2008, Espoon Vesi, Helsingin Vesi, Kauniaisten kaupunki, Sipoon kunta ja Vantaan Vesi, Pöyry Finland Oy

3 YHDYSKUNTARAKENTEEN KEHITYSNÄKYMÄT

3.1 Väestön- ja yhdyskuntarakenteen kehitys

Kauniaisten väkiluku kasvaa kaupungin oman ennusteen mukaan seuraavan kymmenen vuoden aikana nykyisestä noin 8 800 asukkaasta noin 10 000 asukkaaseen (vuoteen 2022 mennessä).

Kauniaisten yhdyskuntarakennetta täydennetään nykyisen yhdyskuntarakenteen sisällä, eikä seuraavan 10 vuoden aikana ole näköpiirissä uusia rakentamisen kohdealueita vesihuollon nykyisen toiminta-alueen ulkopuolella. **Liitteessä 2** on esitetty asuntorakentamisen kohdealueet ja arviot asuntorakentamisen määrästä ajanjaksoilla 2012-2015 ja 2015-2020. Tiedot perustuvat Kauniaisten kaupungin maankäytön ja asumisen kehityskuvaan (vuodelta 2010) ja Kauniaisten asunto-ohjelmaan (luonnos 2012). Kaupungin lounaiskulmaan, Turunväylän alueelle, on käynnissä alueen maankäytön suunnittelu, mutta siitä ei ole vielä laadittu tarkempia tavoitteita.

4 VESIHUOLLON KEHITTÄMINEN

4.1 Verkoston rakentamis- ja saneerausohjelmat sekä laajentuminen

Kaupunki laatii vuosittain kuntatekniikan työohjelman, johon listataan kaupungin infrarakentamiskohteet. Uutta vesihuoltoverkostoa rakennetaan pääasiassa kadunrakennuksen yhteydessä.

HSY kuntayhtymä on velvollinen kustannuksellaan suunnittelemaan ja rakentamaan vesihuoltoverkostoa kunkin jäsenkunnan kaava-alueellaan päättämässä ja asemakaava-alueen ulkopuolella kuntakohtaisen kehittämissuunnitelman mukaisessa aikataulussa ja laajuudessa.

Kauniaisten nykyiset vedenjakelu- ja jätevesiviemäriverkostot mahdollistavat lähes kaikkien kiinteistöjen liittämisen verkostoon. Verkostoja laajennetaan täydennysrakentamisen tarpeiden mukaisesti siten, että kaikki kiinteistöt pääsevät myös jatkossa liittymään vesihuoltoverkostoihin.

HSY saneeraa verkostoja omien ohjelmien mukaisesti. Saneerauksia pyritään sovittamaan yhteen kaupungin sekä HSY:n välillä, jotta saataisiin kustannussäästöä ja toimenpiteistä aiheutuva häiriö olisi mahdollisimman vähäinen.

4.2 Kytkeytyminen HSY:n suunnittelujärjestelmään

Tässä työssä ei arvioida tarkemmin laitosten tai verkostojen kapasiteetin riittävyyttä tai muita vesihuoltoteknisiä asioita. Ne asiat käydään tarkemmin läpi HSY:n suunnittelujärjestelmän mukaisissa suunnitelmissa. Vesihuollon investointien suunnittelujärjestelmä on kuvattu HSY:n perustamissopimuksessa ja se perustuu vesihuollon kehittämissuunnitelmien, vesihuollon investointistrategian ja vesihuollon investointisuunnitelman väliseen vuorovaikutukseen.

Vesihuollon kehittämissuunnitelma keskittyy vesihuollon toiminta-alueen laajentumiseen sekä vesihuollon tarjontaan harvaanasutuille alueille. Vesihuollon kehittämissuunnitelma laaditaan neljän (4) vuoden välein ja sen tarkastelujakso on 10 vuotta. Vesihuollon kehittämissuunnitelman pohjalta laaditaan toiminta-alue joka on sitova päätös alueesta, jolle vesihuoltolaitos toteuttaa vesihuollon. Toiminta-alueella kiinteistöjen tulee liittyä vesihuoltoon. Toiminta-alue laaditaan vuosittain ja sen tarkastelujakso on 3 vuotta (talous- ja toimintasuunnitelman ajanjakso).

Vesihuollon investointistrategia pyrkii vastaamaan vesihuollon kehittämissuunnitelmissa nousseihin laajentumistarpeisiin vesihuollon päävesijohtokapasiteetin, runkoviemärikapasiteetin, vedenpuhdistuskapasiteetin ja jätevedenpuhdistuskapasiteetin osalta. Vesihuollon investointistrategia vastaa myös laitosten ja verkoston toimintavarmuuteen sekä olemassa olevan verkoston saneeraus-tarpeisiin.

Investointiohjelma kokoa vesihuollon kehittämissuunnitelman ja vesihuollon investointistrategian tarpeet kaupunkilähtöisiksi ja vesihuoltolähtöisiksi investoinneiksi. Kaupunkilähtöiset investoinnit ovat kehittämissuunnitelman ja edelleen toiminta-aluepäättöksen mukaisia investointeja ja vesihuoltolähtöiset investoinnit ovat kapasiteetti-, toimintavarmuus- ja saneerausinvestointeja.

Vesihuollon kehittämissuunnitelmien valmistuttua keväällä 2013 käynnistyy vesihuollon investointistrategian päivittäminen. Tämän työn yhteydessä laaditaan HSY:n toiminta-alueen vedenpuhdistuksen, vedenjakelun, viemäroinnin ja jätevedenpuhdistuksen kehittämissuunnitelmat, jotka vastaavat vesihuollon seudullisen kehittämissuunnitelman asettamiin vesihuollon kapasiteetti- ja toimintavarmuustarpeisiin.

Kriisi- ja poikkeustilanteiden vedenhankinta- ja valmiussuunnitelmat laaditaan erikseen HSY:n toimesta.

Sammutusvesisuunnitelman laatii aluepelastuslaitos yhteistyössä HSY:n ja kaupunkien kanssa. Sammutusvesisuunnitelmassa tarkastellaan sammutusveden saantia ja siten verkoston kapasiteetin riittävyyttä.

5 YLIKUNNALLINEN YHTEISTYÖ

Vesihuoltolain (9.2.2001/119) mukaan kunnan tulee kehittämissuunnitelmaa laatiessaan olla riittävässä yhteistyössä muiden kuntien kanssa sekä osallistua vesihuollon alueelliseen yleissuunnitteluun.

5.1 Seudullinen vesihuollon kehittäminen

Kauniaisten vesihuollon kehittämissuunnitelma laadittiin samanaikaisesti HSY:n muiden jäsenkaupunkien (Espoo, Helsinki ja Vantaa) kehittämissuunnitelmien kanssa. Samalla laadittiin kaupunkien ja HSY:n yhteistyönä pääkaupunkiseudun alueellinen vesihuollon kehittämissuunnitelma, joka varmistaa jäsenkaupunkien tasapuolisen kohtelun ja kattaa vesihuoltopalvelut jokaisen HSY:n jäsenkaupungin alueella.

5.2 Kuntatekniikan yhteistyöprojekti

Kuntakohtaisen vesihuollon kehittämissuunnitelman laadinnan yhteydessä on laadittu yhteistyössä HSY:n jäsenkaupunkien kanssa kuntatekniikan yhteistyösopimusta. Tämä sopimus täsmentää Vesihuoltolaissa ja HSY:n perussopimuksessa kirjattuja HSY:n ja jäsenkaupunkien vastuita ja yhteistyötä sekä työ- ja kustannusjakoa koskien vesihuollon toiminta-alueen laajentumista, vesihuoltoinvestointien ohjelmointia, suunnittelua, rakentamista ja vesihuoltojärjestelmän ylläpitoa.

Sopimuksessa on kuvattu HSY:n ja jäsenkaupunkien yhteistyömenettely sekä työ- ja kustannusjako seuraavissa asiakokonaisuuksissa:

1. Vesihuollon kehittämissuunnitelmien laatimisen periaatteet
2. Vesihuollon toiminta-alueen määrittäminen (toiminta-aluepäättös)
3. Vesihuollon laajentumisen periaatteet
4. Vesihuollon järjestäminen tonttijaon yhteydessä
5. Rakentamiskustannuksien jakamisen periaatteet yhteishankkeissa
6. Vesihuollon rakentamisen talous- ja suorite seuranta
7. Talous- ja toimintasuunnitelman laadinta ja seuranta
8. Toiminta yhteishankkeissa sekä suunnittelu-, rakennuttamis- ja rakentamispalveluiden ostaminen kunnilta
9. Vesihuoltoverkoston sijoittaminen
10. Ilmoitus ja maksut yleisellä alueella tehtävästä työstä

11. Vesihuoltoverkoston siirtäminen
12. Hulevesijärjestelmien ylläpidon periaatteet
13. Muut vesihuoltopalvelut ja vastuurajat
14. Vesihuoltopalveluiden ostaminen ja myynti

Asiakokonaisuudet 1, 2 ja 3 on valmisteltu vesihuollon kehittämissuunnitelmien laadinnan työryhmissä ja päätetty seudullisen vesihuollon kehittämissuunnitelman työryhmässä nostaa osaksi kuntatekniikan yhteistyösopimusta. Nämä osakokonaisuudet linjaavat yhteistyössä tehtäviä kehittämissuunnitelmien ja toiminta-aluepäätösten laatimistyötä.

6

TOIMENPIDEOHJELMA JA AIKATAULU

Vesihuollon uudisrakentamisen kohteet on listattu taulukossa 6.1. Tarpeet syntyvät Kauniaisissa lähinnä asunto- ja palvelurakentamisen mukaan. Aikataulu kuvaa asuntorakentamisen aikataulua. Vesihuolto pitää toteuttaa tätä ennen muun infrarakentamisen yhteydessä. HSY:n tulee tarkistaa verkostojen kapasiteetin riittävyys uudisrakentamisen yhteydessä.

Taulukko 6.1. Kauniaisten vesihuollon kehittämiskohteiden toimenpideohjelma ja arvioitu toteutusaikataulu. Infran ja vesihuollon pitää olla toiminnassa asuinrakentamisen alkaessa

Kohteen nimi	Tyyppi	Asuntoja yhteensä	Arvioitu toteutusaikataulu	
			2012-2015	2016-2020
Asematie 44-46	AP	35	0	35
Gallträskin eteläpuoli	AP	6	0	6
Keskusta	AK	186	106	80
Villa Breda, asuntoja ja	AK	40	40	0
tehostettua palveluasumista		60	60	
Koivuhovi	AK	286	0	286
Venevalkamantien alue	AK	216	216	0
Junghansinkuja	AK	30	0	30
Yhteensä		859	422	437

-AP asuinpientalo

-AK asuinkeuhkotalo

Edellä esitetyn lisäksi Kauniaisten alueella tehdään vesihuoltoverkostojen saneerauksia HSY:n määrittämän aikataulun mukaisesti.

HSY tarkistaa tämän suunnitelman perusteella vesihuoltoverkostojen kapasiteetit esim. investointistrategian päivityksen yhteydessä.

7

VESIHUOLLON KEHITTÄMISEN VAIKUTUKSET

Esitetyillä toimenpiteillä tuetaan yhdyskuntarakenteen hallittua kehittymistä ja kasvua. Kohteet ovat täydennysrakentamista ja niiden toteutuksesta aiheutuvat haitat ovat vähäisiä ja väliaikaisia.

Kehittämissuunnitelman tarkastelukaudella kaikki Kauniaisissa olevat kiinteistöt tullaan liittämään vesihuoltoverkoston, mikä on poikkeuksellista Suomessa.

8 TIEDOTTAMINEN JA SUUNNITELMAN PÄIVITTÄMINEN

8.1 Tiedottaminen

Vesihuollon kehittämissuunnitelmasta tiedotetaan yhteisesti Kauniaisten, Espoon, Helsingin ja Vantaan kaupunkien sekä Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymän HSY kesken. Tiedottaminen hoidetaan tiedotussuunnitelman mukaisesti. Tiedotussuunnitelman tehtävien yhteensovittamisesta, aikataulutuksesta ja toimeenpanosta vastaamaan perustettiin viestintäryhmä. Se koostui kaupunkien ja HSY:n edustajista.

Tiedottaminen tapahtuu tiedotussuunnitelman mukaisesti kolmessa vaiheessa:

1. Tiedottaminen työn valmistelun yhteydessä
2. Tiedottaminen työn asettamisesta nähtäville
3. Tiedottaminen työn valmistumisesta

Työn valmistelusta on tiedotettu Kauniaisten kaupungin ja HSY:n internet-sivuilla.

Vesihuollon kehittämissuunnitelma asetetaan nähtäville ja lähetetään lausunnoille HSY:lle, Espooseen, Helsinkiin, Vantaalle Uudenmaan ELY-keskukselle sekä kaupungin terveydensuojelu- ja ympäristönsuojeluviranomaisille.

Kauniaisten vesihuollon kehittämissuunnitelman hyväksyy kaupunginvaltuusto.

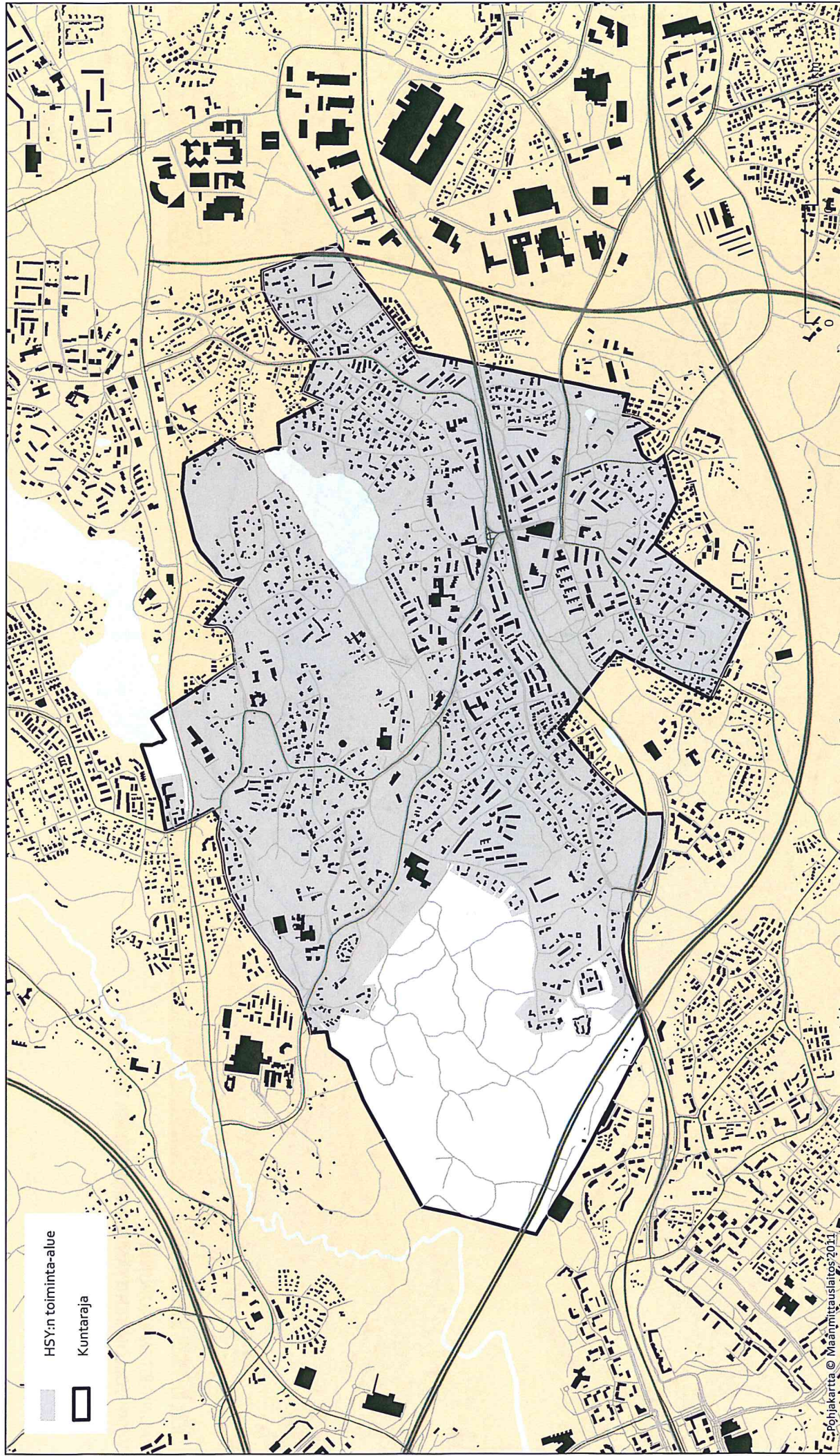
Kauniaisten ja muiden pääkaupunkiseudun kaupunkien sekä seudullisen vesihuollon kehittämissuunnitelmien ja toiminta-aluepäätösten vahvistuttua järjestetään alueen yhteinen tiedotus-/ esittelytilaisuus jäsenkaupunkien ja tiedotusvälineiden edustajille.

Valmis vesihuollon kehittämissuunnitelma asetetaan Kauniaisten kaupungin sekä HSY:n internet-sivuille.

Vesihuoltolain mukaisina valvontaviranomaisina toimivat Uudenmaan ELY-keskus sekä kaupungin terveydensuojelu- ja ympäristönsuojeluviranomaiset.

8.2 Suunnitelman päivitys

Vesihuollon kehittämissuunnitelma päivitetään noin neljän vuoden välein. Päivitys tehdään samanaikaisesti muiden HSY:n jäsenkaupunkien kanssa.

KAUNIAISTEN KAUPUNKI
VESIHUOLLON TOIMINTA-ALUE

